

Ἐξαφθεῖς ὁ Χονδρο-Γεώργης ἤρχισε νὰ τὴν ὑδρίζη.
«Ἐυπόλυτο ἀρχοντόπουλο! Ποῦ ἀκούσθηκε αὐτὸ
τὸ πρᾶγμα;» ἀπεκρίθη περιγελῶν αὐτήν. «Ἀνόητη,
κουτοκέφαλή! Εἰν' αὐτὸς ὁ χλωμοπρόσωπος Ράδλεϋ,
ὅπου μᾶς ἔχει κλέψει χίλιαι φοραὶς, μόνο ποῦ δὲν ἤμ-
πόρεσα ποτὲ νὰ τὸν πιάσω.»

Ἡ καλὴ οἰκοδόσποινα ἀνέλαβε πάλιν τὸ πλέξιμόν
της καὶ δὲν εἶπε πλέον τίποτε, διότι εἴξεν, ὅτι ἐ-
νίστε εἰς τὰς τοιαύτας συζητήσεις ὁ Χονδρο-Γεώργης
ὕπεσθ' ἵριζε τὰ ἐπιχειρήματά του μὲ τὴν κανάταν, ἣ
μὲ τὴν πυράγραν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ μικρὸς κόμης εἰς τὸν ὀρνιθῶνα
ἦτο τόσο πεινασμένος, ὥστε ἔπινε τὸ γάλα καὶ ἔ-
τρωγε τὸν ἄρτον καὶ τὸν τυρόν. Ἀμφότερα ἦσαν
σκληρότερα παρ' ὅτι εἶχε ποτε γευθῇ· ἐδοκίμαζεν ὅ-
μως τώρα τὴν πείναν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εἶχε θαν-
μάσει εἰς τὸν χωρικὸν ὅστις ἔτρωγε μὲ τὴν ὄρεξιν
τὸ ὠμὸν γογγύλιον, ἐκτὸς δὲ τούτου εἶχε συμβῇ καὶ
κατὰ τὸ ὅποιον τῷ ἔδωκεν ἔτι περισσοτέραν διάθεσιν
διὰ φαγητόν. (ἀκολουθεῖ.)

Τὸ τυραννούμενο πουλί.

(ὑπὸ Α. ΜΑΡΤΖΩΚΗ.)

Εἰς ἓνα παιδί.

Γιατὶ τ' ἀδῶο πετούμενο
Τὸ σέρνεις, τὸ παιδεύεις;
Ὡ, κάνεις κρῖμα κ' ἄδικο.
Ὅπου τὸ τυραννεύεις.

Γιὰ κῦττα τὸ κακόμοιρο,
Ἰδὲς πῶς λαχανιάζει!
Ἄκουσε τὴν καρδούλα του
Πῶς δέρνει καὶ σπαράζει!

Ἐκεῖνο τὸ 'ματάκι του,
Π' ἀνοίγει καὶ σφαλλίζει,
Τριγύρω λὲς κ' ὑγραίνεται,
Θαρρεῖς ὅπως δακρύζει.

Ἄν εἶχε γλῶσσαν ἀνθρώπινη,
Λαλιὰ γιὰ νὰ λαλήσῃ,
Ἄν ἤμποροῖς ἂν ἤξευρε
Νὰ πῇ καὶ νὰ 'μιλήσῃ,

«Τί σῶκαμα — θὰ σῶλεγε —
Παιδί μου, τὸ καυμένο,
Γιὰ νὰ μὲ τρέχῃς ἄπονα
Μὲ μὴ κλωνὰ δεμένο;

Ποὺλὶ ἂν ἦμ', αἰσθάνομαι
Τὸν πόνο 'σάν κ' ἐσένα.
Τί 'θελε 'πῇς ἂν ἔπασχες
Κ' ἐσὺ ὥσαν ἐμένα;

Ἄχ, λῦσέ με, λυπήσου με.
Δέν σου πονεῖ ἡ ψυχὴ σου;
Μάνα κ' ἐμὲ μ' ἐγέννησε,
Ὡσάν τὴν ἐδική σου.

Ἐχουσε τὴ μανούλα τους
Καὶ τὰ μικρὰ πουλάκια.
Κ' ἡ μάνα μου μ' ἀνάδρεψε
Μὲ χάϊδα καὶ φιλάκια.»

Ἀλήθεια· κ' ἀνυπόμονη
Τώρα μ' ἀναζητᾷ.
Πετᾷ, πηγαίνει, ἔρχεται,
Κλαδί, κλαδί πηδαί.

Τὴ δύστυχ' ἂν τὴν ἄκουες
Πόσο πικρὰ στενάζει.
Μὲ τί λογγὴς παράπονο
'Μιλεῖ καὶ μοῦ φωνάζει!

Τί πόνο ἡ μανούλα σου
Θὰ εἶχε 'ς τὴν καρδιάν της,
Ἄν σ' ἔχανε, παιδάκι μου,
Ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της!

Πόσο πικρὰ θὰ 'στενάζε,
Καὶ πόσο θὰ θρηνοῦσε,
Μὲ τί φωναὶς θὰ σ' ἔκραζε,
Καὶ θα σ' ἀναζητοῦσε!

Ὡ λῦσέ με τὸ δύστυχο,
Κόψε μου τὰ δεσμά μου.
Λευθέρωσε τὸ σκλάβο σου,
Νὰ τρέξῃ 'ς τὴ φωλιὰ του.
(Ἐκ τῆς Κυψέλης Ζακύνθου.)

Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ.

Τὰ περισσότερα μεγάλα κτίρια τοῦ κόσμου εἶναι
κατεσκευασμένα ὥστε νὰ κάμνουν ἐπίδειξιν ἐκ τοῦ
πλησίον, ἀλλ' ὁ Παρθενών, ὁ ναὸς τῆς Παλλᾶδος
Ἀθηνᾶς, ἐκτίσθη μὲ σκοπὸν νὰ κάμνῃ μεγαλοπρεπῇ
ἐπίδειξιν ἐπίσης μακρόθεν. Αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ λόγος,
διὰ τὸν ὅποιον ἂν σταθῇ τις εἰς ὅποιονδήποτε μέρος
τῶν περιχώρων τῶν Ἀθηνῶν, καὶ κυττάξῃ πρὸς τὴν
πόλιν, ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εὐθὺς θὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχήν
του, εἶναι ὁ ὠραῖος ἐκεῖνος ναὸς, ἐστημένος ὑψηλὰ
ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως· θὰ παρατηρήσῃ μάλιστα ὅτι
ὅσον περισσότερον ἀπομακρύνεται ἀπ' αὐτὸν, τόσο
φαίνεται μεγαλοπρεπέστερος ὁ Παρθενών, ὡς πρὸς τὴν
Ἀκρόπολιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας στέκει, διότι αὐτὴ ἐπὶ τέ-
λους μόλις διακρίνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους λόφους τῶν
Ἀθηνῶν, ἐνῶ ὁ ναὸς ἐξέχει πάντοτε μεγαλοπρεπῆς.
Ἄλλ' ὁ Παρθενών δὲν κάμνει μακρόθεν μόνον ἐ-

πίδειξιν, ἀλλ' ἔτι μεγαλειτέραν ἐκ τοῦ πλησίον. Δὲν δμοιάζει πρὸς τὰς τοιχογραφίας μερικῶν μεγάλων ἐκκλησιῶν τῆς Ἰταλίας, αἱ ὁποῖαι, ζωγραφισμέναι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὕψηλοῦ θόλου κάμνουν λαμπρὰν ἐντύπωσιν ἐνόσφ στέκη τις κάτω ἐπὶ τοῦ θαπέδου τοῦ ναοῦ καὶ βλέπη πρὸς τὰ ἐπάνω, ἀλλ' ἅμα ἀναδῆ εἰς τὸν περιῶρομον καὶ θελήσῃ νὰ τὰς ἐξετάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, δὲν φαίνονται πλεόν ὥραϊαι εἰκόνες, ἀλλὰ μεγάλαι ἐπιφάνειαι χρωμάτων, χοντροσιδῶς ἀλειμμένων ἐπάνω εἰς τὸ ἀσβέστωμα τοῦ τοίχου. Ἄ, ὅχι! κάθε γραμμὴ καὶ χαραγματία, κάθε ἀνάγλυφον καὶ κόσμημα, κάθε τεμάχιον μαρμάρου εἰς ὅλον τὸν Παρθενῶνα εἶναι μὲ τόσῃν ἀκριβείαν καὶ λεπτότητα ἐσκαλισμένον καὶ μὲ τόσῃν τέχνην καὶ ἐπιτηδεϊότητα ἐφηρμοσμένον εἰς τὴν θέσιν του, ὥστε πρέπει νὰ δμοιολογήσωμεν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔλεγον ὅτι «οἱ θεοὶ βλέπουν παντοῦ,» καὶ ὅτι

καὶ αἱ μὲν παράλληλοι γραμμαὶ ὀνομάζονται τρίγλυφοι, τὰ δὲ ἐπίπεδα τετράγωνα μετόπαι, γεγλυμμένοι ἄλλοτε μὲ ὥραϊα σχήματα, παριστάνοντα τὰ ἀνδραγαθήματα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν ἡρώων, ἦσαν δὲ 92 τὸν ἀριθμὸν· ἡ ἐπίπεδος ἐπιφάνειά των ἦτον ἐρυθρὰ, ἐνῷ αἱ τρίγλυφοι ἦσαν κυανᾷ. Εἰς τὰ δύο ἄκρα τοῦ ναοῦ, δηλαδὴ εἰς τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν δυτικὴν πρόσοφιν, ὕψωνοντο δύο μεγάλα τρίγωνα ἄνωθεν τοῦ θριγχοῦ, ὀνομαζόμενα ἀετώματα, καὶ σχηματιζόμενα ἀπὸ τὰς πέτερυγας τῆς στέγης. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν ἦτο κοσμημένη μὲ λαμπρότατα ἀγάλματα θεῶν, εἴκοσι εἰς κάθε ἀέτωμα, παριστάνοντα πρὸς ἀνατολὰς μὲν τὴν γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς, πρὸς δυσμὰς δὲ τὴν ἔριν τῆς αὐτῆς θεᾶς πρὸς τὸν Ποσειδῶνα. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἴστατο μέγα ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἀπὸ ἐλεφάντινον ὁστοῦν μὲ χρυσᾷ κοσμήματα, ἔργον τοῦ Φειδίου, τοῦ περιφημοτάτου καλλιτέχνου

Ὁ Παρθενών. (Ἐκ τοῦ Ἀστέρος τῆς Ἀνατολῆς.)

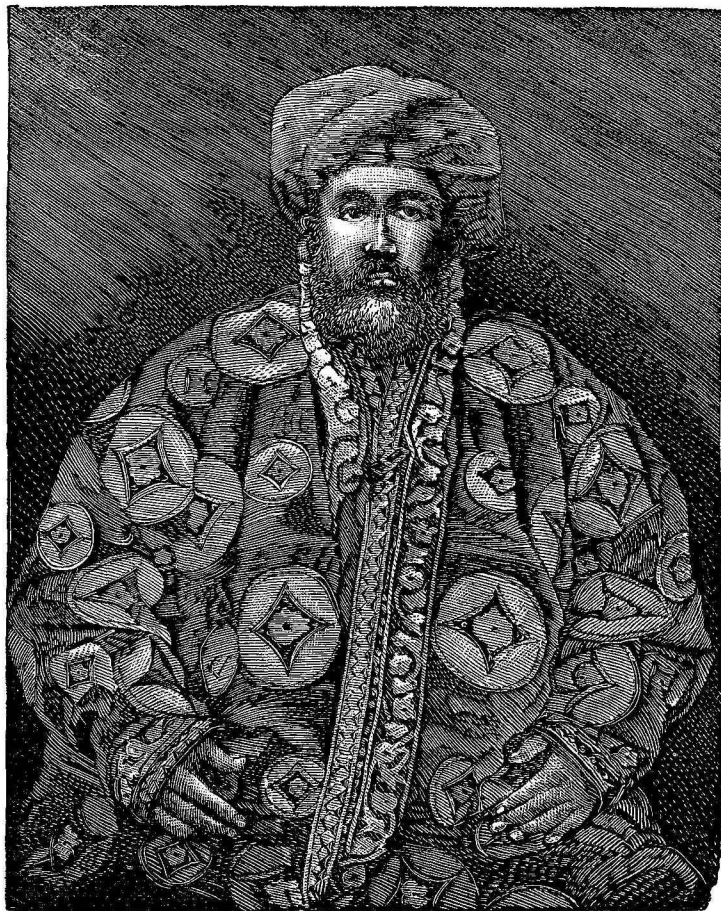
εἰργάζοντο ὅχι διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν θεῶν.

Ὁλόκληρος ὁ Παρθενὼν συνίσταται ἀπὸ Πεντελικὸν μάρμαρον, τὸ ὁποῖον κατ' ἀρχὰς μὲν ἦτο λευκότερον ὥς χιὼν, ἀλλὰ μὲ τὸν χρόνον καὶ τὰς μεταβολὰς τοῦ καιροῦ ἔλαβε κίτρινον ἢ χρυσοειδῆ χρωματισμόν. Τὸ μῆκος τοῦ ναοῦ εἶναι 69.89 μέτρων καὶ τὸ πλάτος του 30.89· κίονες δὲ 16 δωρικοῦ ρυθμοῦ περιεκύκλωναν ἄλλοτε τὸν σῆκον, ἀλλ' ὥς βλέπετε ἐκ τῆς εἰκόνης, πολλοὶ αὐτῶν κατεστράφησαν καὶ μόνον μέρος τοῦ ἐσωτερικοῦ τοίχου μένει. Τὸ μέρος τοῦ ναοῦ, τὸ ὁποῖον ἀκουμβᾷ ἀμέσως ἐπὶ τῶν κίωνων ὀνομάζεται ἐπιστόλιον, τοῦτο ἄλλοτε ἦτο ἐστολισμένον μὲ χρυσοὺς στεφάνους καὶ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πρόσοφιν τοῦ ναοῦ μὲ χρυσᾷ ἀσπίδας, τὰς ὁποίας ἀνέθετον οἱ νικηταί. Ἀνω τοῦ ἐπιστολίου βλέπετε δεύτερον στρώμα μαρμάρου, διηρημένον εἰς τετράγωνα διὰ παράλληλων καθέτων γραμμῶν· τοῦτο ὀνομάζεται θριγ-

τῆς ἀρχαιότητος. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο συνήθως ὀνομάζεται τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, πρὸς διάκρισιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλλο ἄγαλμα τῆς αὐτῆς θεᾶς, τὸ ὁποῖον ἴστατο ἔξωθεν πρὸς δυσμὰς τοῦ Παρθενῶνος καὶ ἦτο ὑψηλότερον αὐτοῦ τοῦ ναοῦ, παρίστανε δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ὡς πρόμαχον τῶν Ἀθηναίων, μὲ ἀσπίδα καὶ λόγχην. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο διεκρίνετο τόσον μακρὰν, ὥστε οἱ ναῦται πλησιάζοντες τὴν Ἀττικὴν ἐκ τῆς θαλάσσης πρῶτον πρῶτον ἔδλεπον ν' ἀστράπτῃ ἡ λόγχη τῆς θεᾶς, πρὶν ἀκόμη δυνηθοῦν νὰ διακρίνουν ἄλλο τι. Ὅλα αὐτὰ τὰ λαμπρὰ ἀγάλματα, ἔργα τοῦ Φειδίου καὶ ἄλλων μεγάλων καλλιτεχνῶν τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, ἐχάθησαν, ἀλλὰ μὲν κατασραφέντα ὑπὸ πυρρίτιδος, ἀλλὰ δὲ ἀρπασθέντα ὑπὸ ἄλλων καὶ ἰδίως τοῦ ἀγγλοῦ λόρδου Ἐλγιν, ὅστις τὰ μετέφερεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸ 1800, ὅπου εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον. Τὸ δὲ λυπηρότερον πάντων εἶναι, ἀφοῦ διεσώθη σχεδὸν ἀκέραιος ὁ Παρθενὼν ἐπὶ πε-

ρισσότερον τῶν 2000. ἐτῶν, νὰ καταστραφῇ διὰ τῆς βαρβαρότητος ὅχι τῶν Τούρκων, ἀλλὰ χριστιανῶν, τῶν Ἑνετῶν, οἵτινες, ἐνῶ ἐπολιόρκουν τὴν Ἀκρόπολιν τὸ 1687, ἔρριψαν σφαῖραν μέσα εἰς τὸν Παρθενῶνα καὶ ἀνετίναξαν τὴν πυριτιδαποθήκην τῶν Τούρκων καὶ μετ' αὐτῆς μέγα μέρος τοῦ ναοῦ. Κτισθεὶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Περικλέους ὡς ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Παρθενὼν μετεβλήθη ὑπὸ τῶν Φράγκων εἰς

χριστιανικὸν ναὸν, κατόπιν δὲ ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τζαμίον μουαμεθανικόν, ἀλλ' ὅμως ἂν καὶ ἐρεῖπιον εἶναι τὸ ἐξοχώτατον κτίριον τοῦ κόσμου, τέλειον καὶ μοναδικόν, διότι οἱ μεταγενέστεροι ὅχι νὰ τὸ μιμηθοῦν ἀλλ' οὔτε ὁλοκλήρως νὰ ἐννοήσουν πῶς κατεσκευάσθη ἡδυνήθησαν.

Ὁ Ἐμίρης τῆς Βουχάρας.

Ο ΕΜΙΡΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΧΑΡΑΣ.

Ἡ ἐνώπιόν σας εἰκὼν παριστᾷ τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουχάρας, χώρας, ἥτις κεῖται εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας, καὶ εἶναι ὑποτελὴς εἰς τὴν Ρωσσίαν. Οἱ κάτοικοι τῆς Βουχάρας εἶναι διάφορων ἐθνικοτήτων, οἷον Ἀραβες, Ἰουδαῖοι, Καλμουῖκοι, Πέρσαι, Μογγόλοι, Τερκομάνοι καὶ ἄλλοι. Ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων αὐτοχθόνων κατοίκων εἶναι μία μόνη φυλὴ, ἡ τῶν Τκουτισε, οἵτινες εἶναι τῆς Καυκασίας φυλῆς, κατὰ δὲ τὸν πλοῦτον, τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν εὐφυΐαν ὑπερτεροῦν πάσας τὰς ἄλλας φυλάς. Ὑπὸ τοὺς Ἀραβας ἡ Βουχάρα

ἐφημιζέτο ἄλλοτε διὰ τὰ μεγάλα καὶ λαμπρά πανεπιστήμιά της, ἀκόμη δὲ καὶ σήμερον ὑπάρχουν εἰς τὰς μεγάλας τῆς πόλεις σπουδαῖα σχολεῖα, ὅπου διδάσκονται, ἐκτὸς τοῦ Κορανίου καὶ τῆς Μωαμεθανικῆς θρησκείας, ἡ μεταφυσικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία. Τὸ ὄνομα τοῦ παρόντος Ἐμίρου, τοῦ ὁποίου παραθέτομεν τὴν εἰκόνα, εἶναι Σαῖδ Μουσαράρ Ἐδ-Δίν. Τὸ κλίμα τῆς Βουχάρας εἶναι εὐκρατον· δὲν εἶναι μὲν φύσει παχέα καὶ γόνιμος ἡ γῆ, ἐκαλλιεργῆθη ὅμως τόσο ἐπιμελῶς, ὥστε παράγει ἀφθονίαν σίτων, ὀπωρῶν καὶ λαχάνων. Ὁ μεταξοσκώληξ καλλιεργεῖται μὲ πολλὴν προσοχὴν ἐν Βουχάρᾳ.